ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಯೂರುರ್ದುಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವನಾಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲ ಸೀಟುಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ನಥೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have sent word to the Hon'ble Minister. Without the Minister what can be done? It will simply go to the records. Before we rise, if it is possible it can be raised. Otherwise, I cannot do anything. Can I arrest the Minister and bring him here? It is not on the Agenda. If possible we will try.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ತಾವು ಯಾವಾಗ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಸ್ಟ್ರಾಮಿ ?

Mr. SPEAKER .- Is it not better that he is present !

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ. __ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ನ್ಯಾಮಿ, ಮೂರು ದಿವನಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾರೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ—ಯಾರಾದರೂ ನದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಪತ್ರಿಕೆಯುವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ರಿಕಾರ್ಡು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು. ಈಗ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಬರೆಯ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ವಿಸಿಟರ್ಸ್ಸ್ ಇದ್ದಾರಲ್ಲ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಎತ್ತಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಾವು ರೂಲಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದು ಎಂದರೆ, ಅವರು ಡಾಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯಲ್ಲ ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ನಂತರ ಎಕ್ಸ್ ಪಂಜ್ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ ಕ್ಯಾಮುರಾ ಮೊಟಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕು. ನಾವು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಘರ್ಷಣೆ, ಚಕಮಕಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಲ್ಲ ಬರಬೇಕು, ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲ ಬರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಬಲತ್ಕಾರ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ನ್ಯುಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಸ್ಪಲ್ಪ ಇದರ ಮೇಲೆ ನೃಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.--ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್,—ತಮ್ಮ ಅರೋಗ್ಯವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿರಾಷೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಎದ್ದು ನಿಂತಕೂಡರೇ ಮಾತಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಮಾತಾಡಲು ನಾನು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನೀವು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಈ ದಿವನ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಭಾಯುಂದ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯರು. ಶಂಖದಿಂದ ಬಂದರೇನೇ ಅದು ತೀರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ''ಶಂಖ'' ಎಂಬ ಶಬ್ಧ ಉಪಯೋಗಿನಿದ್ದ ಕೈ ನಾನು ಅಕ್ಷೇಷಣೆ ಯನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ.

(Laughter).

SPEAKER'S RULING re: INSTRUCTIONS TO THE PRESS BY THE SPEAKER FOR NOT RECORDING CERTAIN PORTIONS OF THE PROCEEDINGS OF THE HOUSE.

Mr. SPEAKER.--The Hon'ble Member, Sri Hutchmasty Gowda raised the other day a point-I am using the word 'point', because I do not know whether he had in his mind a point of order or a question of provilege. I do not know whether he was clear in his mind. I had the privilege and pleasure of discussing with him and I again provided him an opportunity to-day to say whatever he wanted. In the meanwhile, the position has been further highlighted and a lot of flood-light has been thrown on it by the Hon'ble Member, Sri Gopala Gowda by mentioning that this a very delicate situation and the Press Reporters are finding it difficult as to whether obey the Chair or comply with the direction, request or whatever it is. First of all I have to decide how this matter arises. member then said that it was a point of order. That is how it got the possession of the House and therefore I deal with it only as a point of order. He was not able to mention any rule or convention or statute or articles of the Constitution that are being violated. Evidently in this complicated sphere ideas are not very clear. Sri N. Huchmasthigowda has not been able to tell me what exactly is the point which arises as a point of order or breach of rule. Further when it is stated that the proceedings are not to be recorded or when the proceedings are expunged and the hon'ble member Sri S. Gopala Gowda rightly pointed out-they are not on the records. But, he approaches it from a different point that there are members in the gallery or that the press reporters who hear it. Hearing is something different from recording and totally different from reporting. If the press reporters are expected to give a reflection of the proceedings of the House as recorded they are at liberty to do it. If the press reporters think that their rights extend beyond that and they are entitled to report so far as things which are not recorded here, it is their look out. I may make a request and it is for them to comply with or not. Consequences will arise as and when situation develops. That is a complicated matter which can never be raised as a point of order. My ruling is that this does not arise as a point of order. If either Sri N. Huchmasthigowda or Sri Gopala Gowda or any member feels that this is a question of privilege, he may kindly consider and tell me what is the privilege, whose privilege how it is breached and how the Privileges Committee can decide it? As I pointed out more than once it is a matter of cordial relations between the legislature and the press, two important organs of society which are two pillars of democracy. It would not be right to do it without sufficient study of the whole matter. I am prepared to discuss, and study this with any member. If they simply say, 'I want a ruling, I want to know, I want to be enlightened,' I must say that they are not treating me or the House kindly.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ (ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಭಯ ಬರುವಂಥ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಗೌರವ ಘನತೆ ಗಳು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳು ಇರುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗ ಪ್ಪ ನವರು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ನಮಯದಲ್ಲಿ **ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮ**ಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ವಿನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಕಾದರೆ ಪಾರ್ಲವುಂಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರಲ ಎಂದು ಸಾರ್ವಭಾಮರಂತೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಅಜೀಪ್ ಶೇಠ್ ಅವರು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಸಭೆಯ ವಾತಾವರಣವೇ ಬಿದಲಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕ್ಯೋಪವನ್ನು ತೋಂನದೆ ಸಾಜನ್ಯ ದಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವಕೇಳನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ನಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತೇವೆ. `ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ನಡವಳಿಕೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಶೇಠ್ ಅವರು ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಾವು ಕೋಪ ಗೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಅದರಂತೆ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಆ ರೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡದಂತೆ ತಾವು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಏನೋ ಹುಡುಗರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಏನೋ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದು ತರಹವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವಿರುತ್ತದೆಂದು ಪಿ.ಡಬ್ಬ್ಬು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಹೊರತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಕಮ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಹೆಕ್ಕು ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿವೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು. ಆದ್ದ ರಿಂದ ತಾವು ಮಂತ್ರಿ **ಗಳನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣಿಯಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ**; ಮತ್ತು **ಮುಂದೆ** ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Is the member raising a matter of privilege?

Sri K. H. RANGANATH .- I want to seek your protection.

Mr. SPEAKER .- I will consider that.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಭರ್ಮನಾಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಭೆಯಲ್ಲ

Mr. SPEAKER.—I will not allow. Unless is a point of order. Otherwise what is the use of preparing this agenda? Let us put it aside. I can allow one member to speak. But, if everybody thinks that he has a right to speak, I am not allowing it.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅದರೆ ತಾವು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇಷ್ಟೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಚ್ರೇಡರ್ಸ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವಾಗ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಬೇಕು !

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅಥವಾ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನರಿ, ಅದು ಬಟ್ಟು ನುಮ್ಮನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಅವರು ಹೇಳುವ ಮೊದಲೇ ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ, ಮೊದಲು ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ್ಡಿ.

Mr. SPEAKER.—I am not allowing everybody.

Sri G. DUGGAPPA .- I am just coming to the point.

Mr. SPEAKER.—Is it a point of order?

Sri G. DUGGAPPA.—Kindly bear with me. What I was asking was, whether some of the members of the Company had taken up the

(SRI G. DUGGAPPA)

huge construction of Bharath Earth Movers. All of a sudden, what made the Minister Sree Veerendra Patil to direct me to go to the Parliament and put the question there?

What I request you is to pull up the minister, as you pull up the members when they go wrong. He cannot say anything that comes to his mouth.

Mr. SPEAKER.—If the member thinks there is any privilege involved and if he brings it. I will/consider it.

Sri S. BANGARAPPA.—Sir,....

Mr. SPEAKER I am not allowing. For the fifth time he is getting

up. Is he talking on any point?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ನನಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಡೀಜ್ ಶೇಠ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಇವತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲ ನಮಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಹ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

- Sri A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—Sir, I beg to lay on the Table additional information as promised in reply to starred Question No. 312 by Sri Siddaveerappa from 19th list.
- Sri H. R. ABDUL GAFFAR (Deputy Minister for Finance).—Sir, I beg to lay:—
- i. Audit Report on the accounts of the Mysore State Financial Corporation for the year ended 31st March, 1966, as required under sub-section (7) of section 37 of the State Financial Corporations Act, 1951;
- ii. Annual Report and Accounts of the Mysore State Financial Corporation for the year Fended 31st March, 1966, as required under sub-section (3) of section 38 of the State Financial Corporations Act 1951.
- Sri P. M. NADGOUDA (Minister) for Development and Co-operation).—I beg to lay Notification No. DPC 82 CCC 86 dated the 14th June, 1969 regrding the B.C.C. Stores Limited. Exercise of Control, as required under section 130 of the Mysore Co-operative Societies Act, 1959.

Mr. SPEAKER .- The papers are laid on the Table.

Sri K. H PATIL (Gadag).—Sir, this is contrary to the policy that has been pronounced by the Hon'ble Minister, in the course of the debate on financial matter. He said that the Government was withdrawing all the persons nominated on institutions. Here is an institution.